

ที่ ศย ๐๐๒/๑๙๓๐๖

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ตอบข้อหารือเรื่องการเบิกจ่ายเงินค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมาย

เรียน อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

อ้างถึง หนังสือศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ที่ ศย ๓๐๐.๐๐๙/๕๒๕๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขอหารือเรื่องการเบิกจ่ายค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายเป็นรายคดีในชั้นพิจารณาคดี ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ (๑) วรรคสอง ประกอบคำอธิบายและแนวปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ข้อ ๕.๒ ข.(๓) ในคดีที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวกรณีศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา ๙๐ และมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ สามารถกำหนดเงินรางวัลเป็นค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายในชั้นพิจารณาคดีเพื่อจ่ายไปบางส่วนได้หรือไม่ โดยไม่เกินอัตราขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับประเภทคดีนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. การที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว เพื่อให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๙๐ เป็นมาตรการที่ศาลกำหนดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนให้สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้โดยปกติสุข โดยให้จำเลยซึ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ศาลเห็นชอบ หากมีการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูครบถ้วนแล้ว และศาลเห็นชอบด้วยกับรายงานผลการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แต่หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามแผน ศาลจะพิจารณาสั่งตามความเห็นสมควรหรือยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไปตามมาตรา ๙๒ ดังนั้น เมื่อศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวกรณีศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๙๐ จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “คดีที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว” ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๕ (๑) วรรคสอง ประกอบคำอธิบายและแนวปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวข้อ ๕.๒ ข. (๓) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวสามารถกำหนดเงินรางวัลให้แก่ที่ปรึกษากฎหมายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวเพื่อจ่ายไปบางส่วนได้ โดยไม่เกินอัตราขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับประเภทคดีตามอัตราค่าป่วยการท้ายระเบียบ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท

๒. กรณีคดีที่ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแทนการพิพากษาคดี

การที่ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแทนการพิพากษาคดี ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๒ เป็นมาตรการที่ศาลกำหนดเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนให้สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้โดยปกติสุข เมื่อคดีเสร็จการพิจารณาแล้ว และในระหว่างการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ศาลอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราวแล้วมอบตัวจำเลยให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย โดยไม่มีประกัน มีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ ซึ่งศาลจะยังไม่มีคำสั่งยุติคดีจนกว่าจำเลยได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๑๓๒ แล้ว หากเด็กหรือเยาวชนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดศาลจะมีคำสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษา แต่หากผิดเงื่อนไข ศาลจะยกคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาต่อไป โดยมีได้กำหนดให้ศาลต้องมีคำสั่งจำหน่ายคดี ดังเช่นมาตรา ๙๐ และตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ (๑) วรรคสอง กำหนดให้ ศาลกำหนดเงินรางวัลให้แก่ที่ปรึกษากฎหมายตามอัตราค่าป่วยการท้ายระเบียบ ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพ คดีที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีไว้ชั่วคราว คดีที่ศาลสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษา หรือคดีเสร็จไปโดยศาลไม่ได้มีคำพิพากษา เช่น คดีที่โจทก์ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือจำเลยถึงแก่ความตาย โดยให้กำหนดเงินรางวัลได้ไม่เกินอัตราขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับประเภทคดีนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท ประกอบกับหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ ศย ๐๐๒/ว ๙๒ (ป) ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจงคำอธิบายและแนวปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๕.๒ ข. (๓) ซึ่งอธิบายว่า “หากปฏิบัติหน้าที่ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพ คดีที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีไว้ชั่วคราวกรณีศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๙๐ คดีที่ศาลสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษาตามมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง หรือคดีเสร็จไปโดยศาลไม่ได้มีคำพิพากษา เช่น คดีที่โจทก์ถอนฟ้องตามมาตรา ๑๐๐ ยอมความกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔๘ วรรคสาม และจำเลยถึงแก่ความตายให้ลดเงินรางวัลลงตามที่ระเบียบนี้กำหนดไว้ โดยให้กำหนดค่าป่วยการภายหลังจากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งจำหน่ายคดีหรือยุติคดีแล้วตามระเบียบข้อ ๕ (๑) วรรคสอง” โดยมีได้กำหนดหลักเกณฑ์

ให้ศาลกำหนดเงินรางวัลให้แก่ที่ปรึกษากฎหมายในกรณีศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแทนการพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๒ ดังนั้น การที่ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีไว้ชั่วคราวกรณีศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดีตามมาตรา ๑๓๒ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จึงไม่สามารถกำหนดเงินรางวัลให้แก่ที่ปรึกษากฎหมายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อจ่ายไปบางส่วนได้ ศาลจะต้องกำหนดเมื่อมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษา ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยค่าป่วยการที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งให้แก่เด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ (๑) วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อธิคม อินทุฤติ

(นายอธิคม อินทุฤติ)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

กลุ่มกฎหมายและระเบียบ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๔๒๔๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๓๑๐